

Bij het aan elkaar plaatsen van twee daken is een goede goot van 80 tot 100 cm breedte noodzakelijk.

Veehouders kiezen vaak voor een nieuwe melkstal aan de bestaande stal als de boxen nog in goede staat zijn.

Waar moet 'ie komen?

De beste plek voor de melkstal

Wat is wijsheid als je melkstal langzamerhand te klein wordt. Bouw je dan een nieuwe in de stal, aan de stal vast of op een nieuwe plek?

Tekst: Marieke Louwes-de Weerd – Foto's: DLV

Melkveeouders met een melkstal met te weinig capaciteit kozen in het verleden vaak voor een nieuwe melkstal in de bestaande stal. Maar een uitbreiding van de melkstal met bijvoorbeeld vier extra plaatsen is vandaag de dag vaak onvoldoende. Daarnaast kun je vaak ook de ruimte in de stal niet missen en kleven er een aantal nadelen aan de bouw van een melkstal in een bestaande stal. De bouw levert stress op bij de koeien, bouwvakkers moeten rekeninghouden met de melktijden en veehouders kunnen tijdelijk maar in een

deel van de melkstal melken. Bij nieuwbouw zijn er twee opties. Ofwel bijbouwen aan de bestaande gebouwen ofwel het bouwen van een nieuwe stal. De beste optie is afhankelijk van meerdere factoren. Maar vooral de toekomstplannen van de veehouder en de staat van het bestaande gebouw spelen een rol.

Nieuwbouw voor de toekomst

Voor ondernemers die in de toekomst willen uitbreiden, maar daar nu nog niet voor kiezen, biedt het bouwen van een melkgebouw los

van de bestaande gebouwen kansen. Mark de Jong, projectleider bouw bij DLV: "Als je de melkstal naast de bestaande stallen plaatst, kies dan voor een plek die later opnieuw is uit te breiden. Je kunt de oude melkstal dan benutten als separatuieruimte of voor extra boxen. Zo is een flinke efficiëntieslag te maken."

Bij de nieuwbouw moet alles erop gericht zijn om het gebouw later uit te breiden. Denk bijvoorbeeld aan de staalconstructie. De Jong: "Kies voor het laatste spant geen eindsfant, maar een volwaardig spant.

Denk ook aan de kelders en het mixplan. Plaats dat bij een zijgevel en niet bij de achtergevel." Bij een nieuwe melkstal moeten de dieren tijdelijk via een oversteek van de bestaande stal naar de melkstal. "Dit is vaak minder logisch. Maar als je later een stal bouwt aan het nieuwe melkgebouw, dan kan dit een heel legitieme keuze zijn."

Gefaseerd groeien

De Jong komt in zijn werk regelmatig veehouders tegen die kiezen voor een nieuwe melkstal aan de bestaande stallen. Vaak kiezen zij hiervoor als de bestaande stal en de boxen technisch gezien nog in goede staat zijn. Een uitbreiding aan de bestaande stal biedt de mogelijkheid om meteen een extra rij boxen te plaatsen. Deze ondernemers willen gefaseerd groeien en niet in één keer verdubbelen.

De Jong: "Het voordeel van aanbouw is dat je de boxen die in het bestaande gebouw aan de buitenkant zitten, langer kunt maken. Deze boxen zijn nu vaak kort, maar door er een dubbele rij boxen van te maken kun je ze gemakkelijk aan de moderne maten aanpassen." Het voordeel van aanbouw is daarnaast dat alles dicht bij elkaar zit, wat het qua arbeid en looplijnen efficiënt maakt. Het aanbouwen van een nieuw deel aan

een bestaande stal heeft technisch wel meer voeten in de aarde dan nieuwbouw. Zo vergt het ontwerpen van de nieuwe constructie aandacht. De Jong geeft een voorbeeld: "Als een nieuw dak niet op de bestaande constructie kan rusten, moet de bestaande fundering worden aangepast. Dit is duur en vaak kun je dan toch beter voor nieuwbouw kiezen."

Bij het aan elkaar plaatsen van twee daken is een goede goot tussen de daken heel belangrijk. Vaak beseffen veehouders dit onvoldoende, is de ervaring van De Jong. "De goot moet in verband met condensvorming bij voorkeur geïsoleerd zijn. De ideale breedte is 80 tot 100 cm, want de goot moet water afvoeren van twee dakvlakken. Daarnaast moet de goot een calamiteitenoverloop hebben zodat de goot bij extreme hoeveelheden neerslag op de juiste plaats overstromt. Ook moet de goot goed bereikbaar en toegankelijk zijn, zodat je de goot goed schoon kunt houden."

Brandveiligheid

Ventilatie in de stal verdient ook aandacht. De Jong: "We zorgen voor een hoge insteek. Waar de daken van beide gebouwen bij elkaar komen, gaan we uit van een minimale hoogte van 4 meter. Dan hou je voldoende ventilatie in de bestaande stal."

Zeker als de stal groter wordt dan 2.500 vierkante meter, is brandveiligheid een belangrijk aandachtspunt. Dan moet je namelijk aantonen dat het risico op brand niet groter wordt dan in de bestaande situatie. De Jong: "Wij doen dit door in de ontwerpfase een brandinventarisatierapport op te stellen. Meestal kun je met eenvoudige maatregelen de risico's verlagen: de trekker niet meer op de voergang laten staan of de deur brandwerend maken."

Volgorde

Het laatste aandachtspunt dat De Jong noemt, geldt voor zowel nieuwbouw als aanbouw: "De volgorde waarin je keuzes maakt is heel belangrijk. Het is het efficiëntst en goedkoopst om het definitieve ontwerp vast te stellen als alle keuzes voor de apparatuur bekend zijn. Zo zijn de afmetingen van melkstallen, mogelijke opstellingen van automatische melksystemen en selectieboxen niet bij alle merken gelijk. Door deze keuzes vroegtijdig te maken, kun je hier in het ontwerp optimaal rekening mee houden en zijn de kosten vooraf helder. Maar bovenal wordt het uiteindelijke plan beter." □